

Že výrok obce pobytu o nároku na přijetí do dom. svazku podle § 2 cit. zák. jest rozhodnutím v techn. slova smyslu, plyne také z ustanovení § 6 tohoto zák., podle něhož má rozhodnouti nadřízený úřad polit., jestliže obec pobytu nerozhodne ve lhůtě šesti měsíců ode dne, kdy žádost za přijetí do dom. svazku na základě § 2 byla podána. V tomto případě nastává podle zák. devoluce kompetence s obce na nadřízený úřad polit., t. j. úřad povoláný podle zák. k dozoru nad obcemi. Již z toho je zřejmo, že rozhodnutí obce má stejnou právní povahu jako rozhodnutí polit. úřadu, které ve zmíněném případě nastupuje na místo rozhodnutí, které opominula učiniti obec, neboť nemůže býti jiné povahy, než volní projev obce, který má nahraditi.

Správnost vysloveného právního názoru potvrzuje také názvosloví, jehož zák. č. 222/1896 užívá. Podle § 6 a 7 tohoto zák. »rozhoduje« obec pobytu o žádosti za přijetí do dom. svazku a nadřízený polit. úřad rozhoduje o odvolání, když přijetí do dom. svazku (po případě jeho přislíbení) bylo odepřeno obcí pobytu. Třebas jen z názvosloví nelze vyvozovati vážnější důsledky, nelze arci pokládati za bezvýznamný výraz, jehož zákon důsledně používá, zejména, není-li ničím odůvodněno dávatí témuž slovu pokaždé jiný smysl.

Z těchto úvah dospěl nss k závěru, že obec pobytu, udělujíc nebo odpírajíc přijetí do dom. svazku podle § 2 zák. č. 222/1896, činí rozhodnutí v techn. slova smyslu, na které se vztahuje také ustanovení 3. odst. § 12 zák. ze 7. února 1919 č. 76 Sb.

Výroku žal. úřadu, založenému na témže právním názoru, nelze tedy vytýkati nezákonnost.

Č. 7360.

O b č a n s t v í s t á t n í. — Ř í z e n í s p r á v n í: I. * Civilní správa Podk. Rusi nemá vlastní kompetence rozhodovati v otázkách státního občanství. — II. * Civ. správa Podk. Rusi může s právním účinkem rozhodovati v záležitostech státního občanství na základě zmocnění, uděleného jí ministerstvem vnitra. — III. * Rozhodnutí Civ. správy Podk. Rusi v záležitostech státního občanství vydané bez zmocnění, uděleného ministerstvem vnitra, nabývá právních účinků, když bylo ministerstvem vnitra dodatečně schváleno.

(Nález ze dne 20. června 1928 č. 27.147/27).

V ě c: Miron C. v Užhorodě proti ministerstvu vnitra o státní občanství.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á j a k o b e z d ů v o d n á.

D ů v o d y: Civ. správa Podk. Rusi udělila výnosem ze 3. prosince 1920 st-li k jeho žádosti z 30. října 1920 na základě toho, že mu usnesením obecního zastupitelstva ve V. ze 4. dubna 1920 bylo zajištěno přijetí do dom. svazku, státní občanství čsl. a prohlásila, že tím nabývají čsl. stát. občanství také st-lova manželka a nezletilé dítky Jaroslava, Evžena a Olga. — Nař. rozhodnutím zrušil žal. úřad z moci úřední tento výnos, ježto Civ. správa Podk. Rusi nebyla vzhledem k ustanovení § 11 zák. č. L:1879 k udělení tohoto státního občanství příslušnou. Zároveň rozhodlo min. vnitra samo o st-lově žádosti o udělení státního občanství čsl. a žádosti této nevyhovělo.

O stížnosti uvážil nss v souhlasu s usnesením svého odborného plena z 11. června 1928 č. pres. 199 toto:

Podle § 3 úst. zák. č. 236/20 jsou dosavadní ustanovení o nabývání a pozbývání stát. občanství nadále v platnosti, pokud arci tímto zák. nebyla změněna. Ustanovení § 11 zák. čl. L:1879, který se stal podle zák. č. 11/1918 součástí právního řádu čsl. republiky a podle něhož jest úřadem povolaným udělití státní občanství osobě, jež si zajistila dom. právo v obci, ležící na území býv. práva uher., ministerstvo vnitra, nebylo změněno cit. zákonem ústavním ani jiným zákonem pozdějším a jest proto i na území Podk. Rusi povoláno udělití státní občanství podle zák. čl. L:1879 jedině min. vnitra.

Z toho plyne, že Civ. správě Podk. Rusi se nedostává vlastní kompetence rozhodovati o žádostech za udělení čsl. stát. občanství podle cit. zák. čl. L:1879. Výrok Civ. správy Podk. Rusi vydaný o takové žádosti mohl by založiti právní účinky jen tenkrát, jestliže by jej Civ. správa učinila jako úřad, který byl zřízen na Podk. Rusi za tím účelem, aby na tomto území vykonával veř. správu jménem ústředních úřadů státních, sídlících v Praze, pokud arci tyto úřady výkonem svojí pravomoci Civ. správu pověřily. Takové pověření může se státi buď výslovným generelním nebo speciálním aktem zmocňovacím, nebo lze spatřovati takové zmocnění i v tom, že příslušný centrální úřad projeví dodatečně souhlas s aktem vydaným Civ. správou. Mohla by tedy Civ. správa Podk. Rusi rozhodovati s právním účinkem ve věcech státního občanství na základě zmocnění uděleného jí min-em vnitra a nabylo by rozhodnutí Civ. správy, vydané i bez takového zmocnění, právního účinku, když by je min. vnitra schválilo dodatečně.

Podle přípisu min. vnitra z 9. prosince 1927 udělovalo toto min. od prvopočátku státní občanství žadatelům na území Podk. Rusi samo, a toliko v jednotlivých případech zmocnilo po vyšetření věci Civ. správu Podk. Rusi, by jménem min. vnitra tomu kterému žadateli státní občanství udělila. Na témž stanovisku stála i Civ. správa Podk. Rusi, sdělující k zdejšímu dotazu z 22. listopadu 1922, že záležitosti udělování státního občanství reservovalo si min. vnitra. Z toho jest zřejmo, že generelního zmocnění min. vnitra k udělování stát. občanství Civ. správa Podk. Rusi neměla. Mohla by tedy st-li udělití státní občanství s právním účinkem jen tehdy, kdyby byla k tomu zmocněna min-em vnitra pro ten případ, nebo kdyby její akt byl tímto min-em dodatečně schválen. Ani první ani druhá podmínka nebyla splněna v konkrétním případě, neboť tu není ani konkrétního zmocňovacího aktu, ani v aktu, kterým st-li byl jmenován stát. úředníkem, totiž def. soudním kancelistou, nelze spatřovati ratihabici rozhodnutí civ. správy. min-em vnitra.

Udělila-li však Civ. správa Podk. Rusi, nemajíc vlastní kompetence k udělování stát. občanství čsl., st-li státní občanství dekretem ze 3. prosince 1920, aniž k tomu byla — jak zřejmo z jednacíh spisů — v naznačeném směru zmocněna, nemohl tento její akt založiti pro st-le právní účinky a nemohl tedy ani nabýti právní moci. Takový akt ničí a zmatečný byl žal. úřad oprávněn odstraniti a učinil-li tak, nemohl se dotknouti nijak st-lova práva, neboť ze zmatečného aktu žádné právo subj. nepřýští. — — — — —